

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 5036013

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbegroting Gelders Archief 2027

Kernboodschap

Het Gelders Archief legt jaarlijks een begroting inclusief programmaplan voor aan de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling. Het college legt deze ontwerpbegroting namens het dagelijks bestuur voor een zienswijze voor aan de raad.

Voorstel

1. Met bijgevoegde zienswijzebrief te reageren op de ontwerpbegroting 2027 van de gemeenschappelijke regeling Gelders Archief

Inleiding

Het Gelders Archief heeft de ontwerpbegroting 2027 inclusief programmaplan naar de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling gestuurd. Deze ontwerpbegroting is opgesteld door het dagelijks bestuur van het Gelders Archief. Het bestuur vraagt het college de begroting voor te leggen aan de raad voor het geven van een zienswijze. Het formuleren en indienen van een zienswijze op een ontwerpbegroting vormt een wezenlijk onderdeel van de begrotingscyclus en geeft de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling de mogelijkheid invloed uit te oefenen op het opstellen van de begroting.

In het strategisch plan zijn missie, visie, ambities en strategie van het Gelders Archief voor de jaren 2025 tot en met 2028 vastgesteld. Jaarlijks maakt het Gelders Archief op basis van dit strategisch plan een programmaplan; dit is opgenomen in de ontwerpbegroting. Het programmaplan is daarvan een uitwerking en concretisering op hoofdlijnen voor 2027. In de begroting en het programmaplan heeft het Gelders Archief een aantal doelen benoemd waar zij in 2027 aan wil werken.

Beoogd effect

Het Dagelijks Bestuur van het Gelders Archief wordt op de hoogte gesteld van de zienswijze van de raad op de ontwerpbegroting 2027 van het Gelders Archief.

Argumenten

- 1.1** *Uittreding Rijk en nieuwe financieringssystematiek.*
Het Rijk treedt met ingang van 2027 uit de gemeenschappelijke regeling Gelders Archief. Dit kan financiële risico's opleveren omdat de bijdrage van het Rijk in de gemeenschappelijke regeling groot is. We hebben dit risico gezien en maatregelen genomen om het bij te sturen. We hebben goede afspraken gemaakt met het Rijk over voortzetting van de financiering, ook nadat het Rijk uitgetreden is.
- 1.2** *Investerings dragen bij aan de doelen die het Gelders Archief heeft gesteld.*
Het Gelders Archief heeft twee bestemmingsreserves aangelegd, namelijk voor duurzaamheid (o.a. energietransitie) en het strategisch plan. Deze reserves worden in 2027 grotendeels besteed. Hierdoor worden goede investeringen gedaan die bijdragen aan de doelen die zij zichzelf op dit gebied heeft gesteld.
- 1.3** *Stijgende personeelskosten en ICT kunnen berekend en opgevangen worden.*
De stijgende personeelskosten zijn bekend, omdat ze de reguliere CAO-ontwikkelingen volgen. Hierdoor kan worden berekend hoeveel geld hiervoor in de toekomst nodig is. De stijgende kosten voor ICT kunnen worden voorspeld, bijvoorbeeld door te kijken naar de ontwikkelingen in de afgelopen jaren. Met beide soorten kosten kan rekening worden gehouden in de komende begrotingen.
- 1.4** *Opvangen dagelijkse kosten door meer weerstandsvermogen.*
Weerstandsvermogen is het vermogen van een organisatie om tegenvallers of problemen financieel op te vangen, zonder in de problemen te komen. Het Gelders Archief hanteert een weerstandsvermogen van maximaal 10%. Dit is gekoppeld aan de algemene reserve. In de nieuwe gemeenschappelijke regeling kunnen afspraken gemaakt worden om dit percentage te laten groeien. Hierdoor is ze beter in staat eventuele financiële tegenvallers op te vangen.

Kanttekeningen en risico's

- 1.1** *Uittreding Rijk en nieuwe financieringssystematiek.*
In 2027 treedt het Rijk uit de gemeenschappelijke regeling en wordt de bijdrage vervangen door een specifieke uitkering (SPUK), gebaseerd op de huidige bijdrage. Het effect op korte termijn is budgetneutraal, maar op de langere termijn ontstaat mogelijk een financieel risico.
- 1.2** *Investerings en negatieve ontwikkeling van het tekort of overschot (EMU-saldo).*
De ontwikkeling van het saldo van de ontvangsten en uitgaven laat zien of er elk jaar geld wordt overgehouden of tekortgekomen. In 2027 verwacht het Gelders Archief een tekort van ongeveer € 400.000. Dit komt door investeringen in ICT, duurzaamheid en het gebruik van reserves. Hierdoor komt er meer druk op het beschikbare geld en de financiële reserves.
- 1.3** *Stijgende kosten met name op het gebied van personeel en ICT.*
De personeelskosten stijgen naar ca. € 4,27 miljoen en de kosten voor ICT nemen toe naar € 500.000. Dit past in het plan voor de toekomst en de richting die de organisatie op wil. Tegelijkertijd is de vraag in hoeverre deze structurele kostenverhoging wordt opgevangen

door structureel budget. Als dit niet het geval is loopt het Gelders Archief het risico dat er financiële tekorten optreden.

1.4 *Opvangen dagelijkse kosten afhankelijk van de renteopbrengst.*

Het Gelders Archief komt geld tekort (-1,5%) in de gewone kosten en opbrengsten. Dat tekort vult ze aan met renteopbrengsten. Dit is kwetsbaar, omdat de rente door de bank bepaald wordt en kan veranderen. Zonder deze renteopbrengsten heeft ze elk jaar een klein, blijvend tekort (0,75%).

Participatie

De ontwerpbegroting is opgesteld door het dagelijks bestuur van het Gelders Archief. Alle partners in de gemeenschappelijke regeling zijn hierbij betrokken.

Financiën

De begroting voor 2027 van het Gelders Archief is in balans en gemaakt volgens de regels en afspraken. De opbrengsten en kosten zijn vrij stabiel. De opbrengsten stijgen een beetje, van ongeveer € 6,8 miljoen in 2027 naar € 7,1 miljoen in 2030. De kosten gaan ook omhoog, vooral voor personeel en ICT.

Zonder renteopbrengsten komt ze ongeveer € 100.000 tekort. Door de renteopbrengsten wordt dit tekort opgevangen en is de begroting uiteindelijk in balans. Dit lijkt op eerdere jaren: de financiën zijn onder controle, maar er is weinig ruimte over. Ze blijft ook afhankelijk van externe factoren, zoals de rente en de bijdragen van de deelnemers. Door het weerstandsvermogen te laten groeien kunnen financiële tegenvallers in de toekomst beter opgevangen worden.

Uitvoering

De zienswijzebrief wordt naar het Dagelijks Bestuur van het Gelders Archief gestuurd.

Communicatie

Zie uitvoering.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Aanbiedingsbrief Gelders Archief
- Ontwerpbegroting 2027 Gelders Archief
- Zienswijzebrief ontwerpbegroting Gelders Archief

RAADSVOORSTEL

Besluit van
Zaaknummer 5036013

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 april 2026;

gelet op artikel 35, lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

1. Met bijgevoegde zienswijzebrief te reageren op de ontwerpbegroting 2027 van de gemeenschappelijke regeling Gelders Archief.

De griffier,

De voorzitter,